

Tudi v ljubljanski oblasti so vsi pogoji za hitrejšo preobrazbo vasi

V prvi polovici letošnjega leta je bilo ustanovljenih štirinajstkrat več zadrug kakor vsa prejšnja leta

V nedeljo dopoldne je bila v Ljubljani prva konferenca zadrugnikov ljubljanske oblasti. Konferenca, ki jo je vodil tov. Nace Nagode, poverjenik za kmetijstvo pri oblastnem ljudskem odboru, se je udeležilo okoli 330 delegatov kmetijskih obdelovalnih zadrug OZK in kmetijskih zadrug. Zborovanja se je udeležil tudi član CK KPS tov. Franc Kimovec. O delu in o pomanjkljivosti razvoja zadrugništva na področju ljubljanske oblasti je govoril predsednik kmečke komisije tov. Ljubo Mlakar, nakar so številni delegati govorili o izkušnjah iz svojega praktičnega dela.

LJUBLJANSKA OBLAST IMA 85 OBDELOVALNIH ZADRUG

Uvodoma je tov. Mlakar govoril o naglem razvoju kmetijskih obdelovalnih zadrug na področju ljubljanske oblasti, ki obsega 14 okrajev. Ze samo dejstvo, da je bilo v prvi polovici letošnjega leta ustanovljenih 14krat več kmetijskih obdelovalnih zadrug kakor vsa prejšnja leta, kaže, da se je tudi v ljubljanski oblasti zadrugništvo začelo naglo razvijati. Leta 1946, so bile v ljubljanski oblasti le 4 KOZ, ki so vključile 87 družin s 1936 ha zemlje. Leta 1947. je bilo v oblasti 6 KOZ, leta 1948. 14, medtem ko je to število v prvem polletju, to je do 1. VII. 1949, naraslo na 85 obdelovalnih zadrug s 1608 družinami in s 16.812 ha zemlje. Povprečno odpade na zadrugo 197 ha zemlje in 18 družin. Na družino odpade 10,1 ha zemlje in na člana 3,1 ha. Z ozirom na tipe pa so v ljubljanski oblasti zadrug razdeljene takole: zadrug najnižjega tipa je 57, drugega tipa 18, tretjega 6 in četrtega tipa 4 zadrug. Ti podatki kažejo, da imajo obdelovalne zadrug na splošno dobro gospodarsko podlago. Seveda pa so nekatere med njimi tudi slabše. Končno kažejo ti podatki tudi, da se v oblasti ne ustanovljajo samo nove zadrug, temveč se razširjajo tudi obstoječe.

ZAKAJ LJUBLJANSKA OBLAST ZAOSTAJA

Toda kljub velikim uspehom moramo ugotoviti, da razvoj obdelovalnih zadrug v ljubljanski oblasti zaostaja za razvojem v drugih oblasteh LRS, zlasti za razvojem v drugih ljudskih republikah. Tudi v poseameznih okrajih ljubljanske oblasti razvoj ni enakomeren. Medtem ko je v okrajih Kranj, Ljubljana-okolica in deloma v krškem in kamniškem okraju v zadnjem času opaziti porast zadrug, je v okrajih Črnomelj, Novo mesto in Šoštanj prav v zadnjih tednih čutili zaostajanje. Napačno bi bilo iskati vzrok v nekakšnih posebnostih teh okrajev ali posebnostih v Sloveniji, kajti v vseh okrajih in v vsej državi so podobni objektivni pogoji za razvoj kmetijskega zadrugništva. Osnovni vzrok je v tem, da je v okrajih, kjer razvoj zaostaja, delo političnega in zadrugnega aktivna na terenu pomanjkljivo, neperspektivno ali, kar je najslabše, da ga včasih sploh ni.

V ljubljanski oblasti go vsi pogoji, ki omogočajo ob dobrem delu, pravilnem poenotjevanju linije naše Partije v socialistični preobrazbi vasi in poslednem omejevanju kapitalističnih tendenc na vasi, to je ob pravilnem izpolnjevanju ekonomskih uredb, da korakamo vzporedno z razvojem, ki ga vidimo v drugih oblasteh. Pri tem pa se moramo strogo držati načela prostovoljnosti kot ene osnovnih postavk, ki zagotavlja pravi razvoj zadrugništva. Precej primerov na terenu kaže, da povsod, kjer so pravilno tolmačili kmetom vprašanje zadrugništva in jih prepričevali tako, kot je treba, nastajajo dobre zadrug.

ZADRUGE, KAKRSNIH NE KAZE USTANAVLJATI

V sedanji fazi razvoja kmetijskega zadrugništva v ljubljanski oblasti ena glavnih nalog, delati še nadalje za razširitev socialističnega sektorja v kmetijstvu. Toda paziti je treba na pojave, ki so sicer sedaj še zelo osamljeni, kažejo pa na to, da skušajo ponekod samo z ustanavljanjem obdelovalnih zadrug reševati vprašanje vaške revščine. Take primere je bilo opaziti predvsem v pasivnih predelih, kjer prevladujejo mali kmetje, ki imajo malo zemlje in še ta je slaba. Razumljivo je, da bi se po temtakem pojavilo vprašanje pasivnosti zadrug, če bi dopuščali ustanavljanje zadrug iz samih malih kmetov.

Kot primer je navedel tov. Mlakar primer KOZ v Stražnem vrhu v črnomeljskem okraju. Ta zadruga je bila ustanovljena letos. V njej je 13 družin z 31 družinskimi člani, ki pa imajo le 28 ha zemlje, kar pomeni, da odpade na vsako družino 2 ha, a na vsakega delovnega člana, ki jih je 20, le nekaj manj kot 1,5 ha. Poleg vsega tega imajo zadrugniki v tej zadrugi tudi svoje ohišnice, ki merijo do pol hektara.

Nesporno je, da takih zadrug ne smemo ustanavljati, ker bi take zadrug prvič iz objektivnih razlogov ne moglo zboljšati življenjskih pogojev kmetov, drugič pa bi z ustanavljanjem takih za-

drug popolnoma brez potrebe zadrževali delovno silo in jo s tem odtegovali od industrije.

BUDNOST PRED ŠPEKULANTI, KI SE HOČEJO SKRITI V ZADRUGAH

Druga slabost, ki pa zahteva še večjo pozornost, pa je, da skušajo nekateri špekulantski kmetje stopiti v obdelovalne zadrug le zato, da bi se s tem odtegnili obveznostim do države. Takim kmetom ni za to, da bi pristopili k planskemu gospodarstvu v zadrugi, da bi čim bolj izkoristili proizvodne možnosti itd., temveč navadno skušajo le na vse načine razbijati zadrugo, dokazujejo pri tem, da zadrugi sistem proizvodnje ni uspešen, ziroda da je pač takšen, kakršnega so prerokovali že sami poprej. Taki špekulantski kmetje se hočejo navadno vrniti tudi v vodstvo zadrug in iztisniti iz nje čim večje koristi. Pojave take vrste imamo v nekaterih novo ustanovljenih zadrugah, na primer v Radohovi vasi, v grospejškem in kranjskem okraju (Naklo) itd.

V interesu krepitve zadrugništva je, da take pojave ob podpori zavednih delovnih kmetov odkrivamo in jih že v kalih zatremo.

ZADRUGA, OD KAKRSNIH SE UČIMO

Kot primer, kako važna je pravilna notranja ureditev zadrug, lahko vzamemo kmetijsko obdelovalno zadrugo v Arji vasi pri Celju. To zadrugo so ustanovili agrarni interesi leta 1946. In je imela 9 družin ter 85 ha zemlje. Prvo leto je bila kljub obzirom na ekonomski bazi zelo slaba; ni imela izkušenj niti dobro organiziranega dela itd. Vrednost delovnega dne je znašala komaj 42 dinarjev (brez odbitkov zadrugnih fondov). Težave so se vlekale tudi v naslednje leto. Tudi po združitvi z zadrugo v Vrhu v Žalcu ni bilo bolje. Vrednost delovnega dne je bila komaj 44 dinarjev. Razumljivo je, da zadrugniki niso bili zadovoljni, med drugim niso imeli niti ohišnic, kar je tudi slabo vplivalo na stanje v zadrugi. Ker so nudili zadrugi inštruktorji v letu 1948, dovolj pomoči in ker se je za zadrugo začela zanimati tudi partijska organizacija, se je lani stanje bistveno spremenilo. Zadruga se je ponovno osamosvojila, uvedeno je bilo plansko gospodarstvo, brigadni sistem dela itd. V zadrugo so začeli vstopati novi zadrugniki. V letu 1948. je znašala vrednost delovnega dne nad 89 dinarjev. Zadrugniki so dobili zadostne količine hrane ter bonov za vezano trgovino. Življenjski standard se je v tem letu močno dvignil. Tudi hektarski donos je bil v tem letu mnogo večji. Ti uspehi so predvsem rezultat pravičnega razvoja zadrug in pravilne organizacije dela. Važnost notranjeorganizacijskih vprašanj je treba poudariti prav zato, ker ponekod okrajne zveze kmetijskih zadrug premalo vztrajno delajo in ne pomagajo učinkovito pri notranjem utrjevanju obdelovalnih zadrug. V okrajih: Trebnje, Kočevje, Grosuplje niso bili inštruktorji okrajnih zvez po mesec dni v novih zadrugah in jim niso nudili nobene konkretne pomoči. Okrajni zadrugni centri bodo morali zato temu vprašanju posvetiti mnogo več pozornosti kot doslej.

V LJUBLJANSKI OBLASTI 184 ZADRUGNIH EKONOMIJ

Govorili so tudi o kmetijskih zadrugah splošnega tipa, ki jih bomo z vso skrbjo razvijali in utrjevali, tako da bodo imele vse pogoje za prehod v višje oblike zadrugne dejavnosti v kmetijstvu. Med najvažnejše področje dela v sedanji fazi spadajo vsakekard zadrugne ekonomije in druge podobne oblike, ki povezujejo delovne kmete pri kmetijski proizvodnji sami.

Na področju ljubljanske oblasti imamo 184 zadrugnih ekonomij z nad 4500 hektari in 285 družinami. Od skupne zemlje so vložili kmetje nekaj nad 30 odstotkov, ostala zemlja pa je iz agrarnih skladov. Nekatere ekonomije v Ljubljani so dokaj dobro urejene. Imajo lepe površine zemlje, plemenite postaje, stroje itd. V več primerih so zadrugne ekonomije prešle v kmetijsko obdelovalne zadrug. Toda neobjektivno bi bilo, če ne bi naglasili tudi nekaterih slabosti v zadrugnih ekonomijah. Slabost je v tem, da nekatere ekonomije nimajo delovne sile, ki bi stalno delala na ekonomiji in tudi svoje osnovne dohodke črpala predvsem iz te ekonomije. Po nekod zemljo ekonomij obdelujejo predvsem s prostovoljnimi delom. To je sicer bolje, kakor če bi zemlja ostala neobdelana, vendar izkušnje kažejo, da take ekonomije, ki nimajo vsaj minimum stalne delovne sile, ne pridejo do izražaja, ker so slabo obdelane in niso vzorna zadruga posetava. Druga slabost je v tem, da organizacijska dela, vodstvo in nagrajevanje niso urejeni po načelih zadrugne ureditve. Nekatere ekonomije so prav zaradi nepravilne organizacije dela in nepravilnega nagrajevanja podobne podjetju, ne pa zadrugnemu gospodarstvu. Ena osnovnih nalog v razvoju za-

družnih ekonomij v ljubljanski oblasti je, da uredimo notranjo organizacijo dela, uvedemo norme, utrdimo vodstvo in organiziramo nagrajevanje po vložnem delu. V zvezi z zadrugnimi ekonomijami bi bilo treba poudariti, da je bilo organiziranih zelo malo živinorejskih farm, čeprav so predvsem na Gorenjskem vsi pogoji zanje.

FRONTNE BRIGADE NA ...SI

Razpravljali so tudi o vprašanju stalnih frontnih brigad za medesebno pomoč pri kmetijskem delu. Take brigade je potrebno organizirati neposredno zaradi tega, ker bo iz vasi mobilizirane mnogo delovne sile za industrijo. Nekateri tovaršni na vasi ali pa celo na odgovornejših mestih trdijo, da je z nadaljnjim odvzom delovne sile ogrožena kmetijska proizvodnja. Kmetijsko proizvodnjo na vasi pa bi z odvzom delovne sile ogrozili samo, če bi se pri nas na vasi nič ne izpremenilo, če ne bi hkrati napredovala socialistična preobrazba kmetijstva, če ne bi razvijali kmetijskega zadrugništva, če ne bi uvažali novih delovnih načinov itd.

Na vasi so še ogromne rezerve delovne sile, ki jih bomo sprostili z boljšo organizacijo in naprednejšo obliko dela. Znano je, da je bila stara Jugoslavija po številu zaposlenih ljudi v kmetijstvu na predzadnjem mestu v Evropi in v Ameriki. Na 100 ha je bilo zaposlenih v Ameriki 17, v Franciji 48, na Madžarskem 72 ljudi, v Jugoslaviji pa 114 ljudi. Ta številka se je sicer nekoliko zmanjšala, vendar pa smo še vedno na predzadnjem mestu, kar pomeni, da je naša vas še vedno prenaseljena in da imamo na vasi še vedno ogromno delovne sile. Te rezerve moremo in moramo s smotno uporabo mehanizacije, ki jo imamo, in z boljšo organizacijo dela še sprostiti. Po podatkih je na področju ljubljanske oblasti 117 frontnih brigad.

NALOGE, KI JIH V ZADRUGNIH EKONOMIJAH NAREKUJEJO DOSEDANJE IZKUŠNJE

V diskusiji so diskutanti iz starejših zadrug prikazali uspehe, ki so jih dosegli v delu. Predsednik zadrug iz Arje vasi je opisal razvoj zadrug. V letu 1948. je ta zadruga dosegla že prv lepe uspehe. Levur Ludvik je še z enim članom zaslužil v tem letu v zadrugi 78.000 dinarjev in dobil še v naravnih tih, da znaša skupna vrednost 109.000 din in ima poleg tega brezplačno stanovanje, razsvetljavo in kurjavo. Tov. Levur je dobil tudi za 22.000 bonov, kar ni malo. Povprečno je dobil vsak zadrugnik v zadrugi od 64.000 do 87.000 din in poleg tega še živila, bome in imel je pridelok za ohišnice. Pred kratkim je v zadrugi stopilo 13 kmetov z 84 ha zemlje, tako da ima zadruga zdaj 381 ha zemlje in v njej dela 39 družin, ki štejejo 152 članov. Zadruga je letos oddala že 19 glav goveje živine, težke 5864 kg, 42 piščev in 117 mladih prašičev za rejo. S svojega vrta so oddali nad 10 ton zelenjave in bodo imeli z vrtnarije okoli 1 milijon dinarjev dohodkov. Hmelja pa bodo letos postavili na trg okoli 25 ton.

K diskusiji se je oglasil tudi Kurjent Franc iz Zabnice, ki je obirno poročal, kako je pri njih ekonomija prerasla v zadrugo. Te izkušnje bodo lahko koristno uporabili na drugih ekonomijah.

H koncu diskusije je govoril član CK KPS tov. Franc Kimovec, ki je opozoril na nekatere načelne stvari, ki jih zadrugniki nikakor ne bodo smele prezreti pri svojem delu. Važno je, da zadrugne frontne na vasi in Partija nenehno delajo s kmeti, ki se še niso vključili v zadrugo. Potrebna je nenehna borba proti reakcionarnim parolam, ki se širijo po vseh in imajo svoj izvor v neslavni resoluciji Informbiroja. Nadalje bodo morale zadrugne takoj začeti izdelovati finančne in proizvodne plane ter vzporedno s tem tolmačiti gospodarske in politične ukrepe naše oblasti. Zadrugne nikakor ne smejo delovati ločeno, temveč morajo biti ozko povezane s krajevnimi ljudskimi odbori, v katerih naj bi imele svoje zastopnike oziroma predstavnike. Končno je tov. Kimovec govoril tudi o tem, da zadrugne niso namenjene same sebi, to je, da bi skrbele za samoprežbo, temveč da so del velikega gospodarstva in da so njihovi člani del gospodarskih državnih planov ter morajo stremeti za tem, da bodo poleg dviga standarda v zadrugi dvigale tudi življenjski standard v mestu in v tovarni. V zadrugne ne smemo pridobivati ljudi z administrativnimi ukrepi, temveč le s prepričevanjem, ker bodo v zadrugi dobro delali le zadrugniki, ki bodo vanjo stopali z zavestjo.

Po referatu tov. Kimovca, ki je navedel vse najvažnejše naloge zadrug pri bodočem delu, je bila konferenca zaključena. Delegati so sprejeli še sklepe in poslali protestno resolucijo proti sklepih štirih zunanjih ministrov v Parizu o Koroski. Ob navdušenem odobravanju so sprejeli pozdravno brzojavko maršalu Titu.

IZ DANASNJE ŠTEVILKE:

Tudi v ljubljanski oblasti so vsi pogoji za hitrejšo preobrazbo vasi Razglas funkcionarjev in članov Sveta kanadskih južnih Slovanov V državi je okrog 900 delavsko-namščenskih restavracij Fizkultura — Objave

Mnogi delovni kolektivi mariborske oblasti so presegli prvi dekadni plan druge polovice petletke

Delovni kolektivi podjetij na področju mariborske oblasti nadaljujejo borbo za izpolnitev letnega plana z nezmanjšanim poletom. Delavci pri proizvodnji nafte v Dolnji Lendavi so v prvih 10 dneh julija presegli planske naloge za 6%. Plan prve deкаде so presegli za 2% tudi pri vrtnanju za nove vrtele nafte. Posebno se odlikuje vrtnalna brigada Premuža Rudija, ki je v prvih 6 dneh julija presegla svojo plansko nalogo za 17,9%. Brigada za proizvodnjo nafte pod vodstvom Treberja Vendlja pa je presegla v prvem tednu julija svoj plan za 9%. Vrtnalne in proizvodne brigade, pa tudi brigada delavnic zdaj s še večjim tekmovalnim poletom nadaljujejo borbo.

Velik uspeh je dosegel tudi delovni kolektiv mariborske »Splošne«. Plan prve deкаде je presegel za 2%. K temu so mnogo pripomogle tekmovalne vrste delavcev, ki presegajo svoje tekoče planske naloge od 20—45%. Pivec Maks, ki je do 7. julija dosegel že 95 odstotkov svojega letnega plana, monter Mlinarič Franc, ki je do istega dne dosegel 87,3% svojega letnega plana, vrtnalec Rajnholc Maks 87%, monter Ričič Jakob 84,8%, monter Novak Jože 84,2%, zakavičar Anderludh Anton pa 82% letnega plana. Poleg tega je še 15 drugih delavcev izpolnilo nad 70% svojih individualnih letnih planov.

Zelo lepe uspehe je v prvih 10 dneh dosegla tudi mariborska livarna. Do 10. julija bi moral delovni kolektiv izpolniti 51,4% letnega plana, izpolnil pa ga je že 54,5%. S tem dela to podjetje že za tretjo dekadno julija. Od oddelkov se najboljše odlikuje livarna bronastih izdelkov, ki bi morala po planu izpolniti do 10. julija 52% letnega plana, izpolnila pa ga je kar 66%. Tako so livarji bronastih oddelkov začeli že delati za prvo polovico septembra. Dobre uspehe dosegajo tudi oddelki kovane medenine, strugarna in brusilnica, ki pri proizvodnji okovja za vrata venomer presegajo plane kljub težavam, ki so jih imeli v tej dekadni z materialom in električno energijo.

Od mariborskih podjetij se je dobro izkazala tudi tovarna poljedelskih strojev; plan prve deкаде je presegla za 1%, livarna pa je kot najboljši oddelk tovarne presegla prvi dekadni plan kar za 34% in s tem presegkom iz prvega polletja izpolnila že 13% septembrskega plana. K temu je največ pripomogla brigada udarnika Kovačiča. Kovačič presegla dnevno planske naloge za 58%, Hajnko Drago, Kramer Ludvik in Jesenko Stanko, ki delajo v njegovi brigadi, pa presegajo svoje

norme od 30—34%. V ostalih oddelkih pa se najbolj odlikuje brigada Kobaše Martina iz strojnega obrata, ki na tekočem traku pri proizvodnji novega tipa slamerzernice presegla normo za 12 odstotkov.

Tudi mariborska tovarna vigojne in volnenih izdelkov ne zaostaja. Plan prve deкаде julija je kljub težavam z električno energijo presegla za 11%. To so omogočile tkalske brigade, ki so delale ponoči, v nedeljo ali ob kateri koli uri, samo da so lahko izkoristile večji dotok energije in s tem izpolnile plan. Tako je tovarna presegla 4. julija dnevni plan kar za 32%. S presežkom iz prvega polletja (8,5%) in s stalnim preseganjem dnevnih planskih nalog je delovni kolektiv tega podjetja izpolnil že 90% julijskega plana.

Mariborska predilnica in tkalnica je presegla plan prve deкаде za 8% in dosegla že 80% julijskega plana. Nekoliko slabše stoji predilnica, kjer imajo trenutno ogromno število novink, ki se pričuejo za prehod na 4 izmenje. Izkazali so se tudi guštanski železarji. Čeprav so imeli velike težave, so v elektrolivarni presegli dekadni plan za 30%, v čistilnici jekla pa kar za 39%.

Delovni kolektiv tovarne dušika v Rušah pri Mariboru pa je s proizvodnjo karbida, calciumcianamida in ferokroma nekoliko zaostal zaradi pomanjkanja električne energije. Dekadni plan proizvodnje apna pa so presegli za 50%, amonijske vodice in cianamida za 8%, amonijaka za 10%, acetilena za 39%, kisika pa kar za 86 odstotkov.

Dokaj pomembne uspehe so dosegli mešički rudarji. V topilnici so plan proizvodnje surovega svinca presegli v prvi dekadni julija za 21%, plan proizvodnje rafiniranega svinca pa za 4 odstotke. Pri tem pa so za 20% znižali porabo koksa. K temu je v veliki meri pripomoglo tekmovanje pod parolo: »Izpolnitev letnega plana do 29. novembra, predvsem pa delo po brigadnem sistemu, ki navaja delavce k vestnejšemu delu, k borbi za maksimalno izkoriščanje delovnega časa in surovin ter k štednji.

Lepe uspehe je od mariborskih podjetij dosegla tudi mariborska tekstilna tovarna. Delovni kolektivi tkalnice klota, svile in dveh tkalnic perila so plan prve deкаде zelo visoko presegli. Zadnje dni deкаде pa sta začeli dosegati zelo pomembne uspehe tudi predilnici. Po težavah, ki sta jih imeli, sta v zadnjih dneh prve deкаде začeli presegati dnevni plan za okrog 3,5%.

Skozi Ljubljano je včeraj potovala naša delegacija, ki je bila na kongresu Svetovne sindikalne federacije

Ljubljana, 12. julija. Danes dopoldne se je vračala iz Milana v Beograd skozi Ljubljano naša delegacija z drugega kongresa Svetovne sindikalne federacije. V delegaciji so bili: predsednik CO Zveze sindikatov Jugoslavije Djuro Salaj, generalni sekretar Ivan Bogičević, sekretar Miša Pavatič, predsednik CU sindikata državne administracije Marijan Vrhovca ter člana CO Zveze sindikatov Jugoslavije Milade Rajtar in Djuro Jakšič.

K sprejemu na ljubljanski železniški postaji so se zbrali člani GO Zveze sindikatov Slovenije s predsednikom Janom Rudoltom in večja skupina članov sindikatov. V odgovoru na pozdrav je predsednik delegacije Djuro Salaj dejal:

»Na drugem kongresu Svetovne sindikalne federacije, ki združuje nad 71 milijonov razredno zavednih proletarcev sveta, je prišla do največjega izraza

enotnost delavskega razreda. Poskusi angloških in ameriških razbijačev niso uspeli, o čemer pričajo tudi kongresu poslani pozdravi ameriških sindikalnih organizacij, ki protestirajo proti vsem poskusom razdora. Naša delegacija je pod vodstvom naše Komunistične partije tudi kljub vsemu obrekovanju in podlitkanju, ki je bilo izraženo na samem kongresu in ki se dnevno pojavlja v tisku držav ljudske demokracije, manifestirala in poudarjala, da stoji naš delavski razred in naša sindikalna organizacija v prvi vrsti borbe za enotnost delavskega razreda vsega sveta. V prvih vrstih te borbe bo naš delavski razred tudi ostal.»

Svoj kratki nagovor je predsednik Salaj zaključil z vzklikom: »Naj živ enotnost delavskega razreda vsega sveta!«, kar so navzoči sprejeli z navdušenim odobravanjem. Po kratkem odmoru je delegacija nadaljevala svoje potovanje v Beograd.

V Mariboru so ustanovili okrajno zvezo kmetijskih zadrug

Tudi na področju mesta Maribora se je zadrugno gibanje po II. plenumu CK KPJ močneje razmahnilo. Trem vinogradniškim zadrugam v Kamnici, na Meljskem hribu in v Kosačkih ter Lackovi zadrugi sta se pridružili še dve novi zadrugi v Radvanju in Zrkovcih, tako da zdaj zadrugni sektor meri 1400 ha ter zavzema 40% kmetijske površine. Za hitrejši razvoj zadrug in njihovo notranjo učvrstitev se je že delj časa kazala potreba po ustanovitvi zadrugnega centra, zlasti zato, ker OZKZ Maribor-okolica ni mogla zadrugam na področju Maribora nuditi konkretnije pomoči.

Z ustanovnim obnim zborom dne 10. t. m., na katerem so delegati mariborskih zadrug ustanovili OZKZ za Maribor-mesto, bodo odpravljene te pomanjkljivosti, ki so zavirale hitrejšo okrepitev zadrug. Na skupščini so

zadrugniki izvolili nov upravni odbor ter sprejeli sklep, da okrajna zveza lahko najame osem milijonov obratnega in pol milijona investicijskega

USTANOVLJENA JE ŠESTA KOZ V KAMNISKEM OKRAJU

Pretekli teden je bila ustanovljena kmetijska obdelovalna zadruga v Vodičah. V zadrugo je stopilo 13 velikih kmetov, 4 mali, 1 srednji in 2 nekmeta. Zadruga ima skupno 303 ha zemlje, od tega 93 ha njiv, travnikov 46 ha, pašnikov 8,53, gozdov 148 ha, sadovnjakov 0,50 ha in 5 ha nerodovitne zemlje. Posebno dobre pogoje ima zadruga za razvoj živinoreje, saj so kmetje vložili v zadrugo 78 krav, 51 mlade živine, 30 konj in 59 svinj, pa tudi delovne sile jim ne bo manjkalo, ker ima zadruga precej strojev in orodja.

RAZGLAS FUNKCIONARJEV IN ČLANOV SVETA KANADSKIH JUŽNIH SLOVANOV

Najodločneje obsojamo gonjo proti socialistični Jugoslaviji ker se s tem neti le šovinizem in razbija enotnost delavskega gibanja za mir na svetu

Toronto, 12. julija. (Tanjug.) Več funkcionarjev in članov Sveta kanadskih južnih Slovanov (KPJS) je poslalo razglas celotnemu članstvu Sveta, naročnikom svojega glasila »Enotnost« ter vsem naprednim in rodoljubnim jugoslovanskim izseljencem v Kanadi. V razglasu obsojajo stališče uprave Sveta in lista »Enotnost«, ki sta po objavi resolucije Informbiroja samovoljno, ne da bi sklicala konferenco in se posvetovala s člani, razvila gonjo izmišljotin in laži v odzivu, ne da bi naredila niti en kazano, da je resnica, kar pišejo

Razglas ugotavlja, da tako »nekaži ljudi iz izvršnega odbora Sveta in uredništva »Enotnost« ruši in so bržkone že razušili naše napredno izseljensko gibanje. S to nedostojno gonjo škodujejo tudi narodom FLRJ in teptajo načela mednarodnega delavskega gibanja. Njihovo sedanje rušilno in nedostojno delo je odvrnilo na tisoče poštenih in iskrenih jugoslovanskih delavcev in naprednih ljudi med izseljenci.

Napredni jugoslovanski izseljenci v Kanadi navajajo, da delavnost nekaterih v vodstvu Sveta in pisanje »Enotnosti« ni v skladu z delavskim duhom in z delavskimi koristmi in poudarjajo, da je Jugoslavija s svojo stvarnostjo in dejstvi dokazala: 1. da so obtožbe neresnične in gonja proti graditvi socializma v Jugoslaviji rušilna in kontrarevolucionarna; 2. da delovno ljudstvo Jugoslavije s Komunistično partijo na čelu z uspehom gradi socializem v mestu in na vasi in to hitreje kot v kateri koli drugi državi ljudske demokracije, ker so pogoj za to zrelejši v Jugoslaviji; 3. da zunanja trgovina Jugoslavije z zahodnimi državami ne presega obsega zunanje trgovine drugih dežel ljudske demokracije in ZSSR, vendar temelji na istih načelih; 4. da je Jugoslavija v svojih mednarodnih vprašanih trdno in neomajno na pravih pozicijah. Jugoslovanski predstavniki v OZN odločno zagovarjajo interese Madžarske, Romunije in Bolgarije; 5. da Jugoslavija ni izstopila iz bratske slovenske in socialistične skupnosti in ne bo nikoli izstopila. Nasprotno, njeno vodstvo je želelo in tudi sedaj želi, da bi se med socialističnimi državami vzpostavili ekonomski odnosi na socialistični podlagi. Dokazano je, da je nastal spor prav zaradi nespoštovanja takšnih odnosov.

Glede na vse to, je rečeno v razglasu, najodločneje obsojamo to gonjo proti naši rodni zemlji, socialistični Jugoslaviji, kot doela neopravičljivo in škodljivo za splošni napredok delovnega ljudstva v borbi za mir in demokracijo. Obsojamo jo kot izredno škodljivo tudi za naše izseljeniško ter druga delavska in demokratična gibanja v Kanadi. Prepričani smo, da večina članov SKJS in drugih naprednih izseljencev čuti kakor mi, podpisniki tega razgasa.

Mi ne bi mogli trditi, da smo napredni delavci ter pravi in iskreni rodoljubi, če ne bi bili odkrito na strani resnice in pravice. Odkrito in jasno izjavljamo, da se ne strinjamo s sedanjo rušilno gonjo proti Jugoslaviji. Obsojamo to gonjo ne le zato, ker je naperjena proti naši rodni zemlji kot napredni deželi, marveč tudi zato, ker smo prepričani, da razvija šovinizem in zavira splošni napredok v vseh slovenskih in socialističnih državah, da razbija enotnost delavskega gibanja na svetu in ostalih demokratičnih sil prav sedaj, ko moramo varovati in izgrajevati enotnost teh sil ter jih osredotočiti v borbi za mir na svetu.

Pozivamo vse rodoljubne izseljence, naj se dvignejo ter odločno, odkrito in iskreno ukrepejo vse, da bi: 1. prenehala ta nesramna in škodljiva gonja, ki jo vodi sedanje vodstvo Sveta KJS proti Jugoslaviji po listu »Enotnost« in

na druge načine s pretvezo borbe proti »zgrešenim političnim vodstvom KPJS«; 2. da bi naše gibanje in list »Enotnost« zavlede glede tega vprašanja pravilno stališče, ubrala pot resnice in dostojanstva, po kateri sta korakala vse do zadnje jeseni; 3. da bi »Enotnost« prenehala pisati laži, obrekovanja in potvorbe o novi Jugoslaviji ter namesto tega prinašala kakor prej vesti in novice o ustvarjalnem delu in uspehih delovnega ljudstva FLRJ pri ekonomskem in kulturnem dvigu, o graditvi socializma, o resničnem zadržanju jugoslovanskih oblasti pri notranjih in zunanjih vprašanih itd.; 4. pozivamo vse naše napredne in rodoljubne izseljence, naj nastopijo v obrambo ugleda in tradicije našega izseljenskega naprednega gibanja, naj varujejo njegovo enotnost in omogočijo njegov nadaljnji napredok in branijo pred sedanjo doela nepravilno politično vzgled in razsulom, do katerega so ga priveli sedanji voditelji s svojim reakcionarnim stališčem nasproti Jugoslaviji.

Izseljenci ne nasadajte lažni propagandi, ki vas odtuja od vaše rodne grude, ne bojte se ustrahovanja, groženj in klevet, razvijajte med seboj duha ljubezni in spoštovanja do nove Jugoslavije in do njenih velikih ustvarjalnih del, saj je to duh rodoljublja in internacionalizma. Ne dovolite, da bi vam kar koli omajalo prepričanje v splošni napredok in zmago pravične stvari, ki bo zmagala tudi v tem sporu. Jugosla-

Notranje razsulo Blumove socialistične stranke

Pariz, 12. jul. (Tanjug.) Socialistična stranka departmaja Ardenne je sprejela resolucijo, v kateri obsoja politiko vodstva stranke in zahteva, da podajo socialistični ministri ostavko. Udeleženci zborovanja so posebno ostro obsodili vladino politiko kolonialne vojne v Vietnamu, za katero so odgovorni v veliki meri socialistični ministri. Resolucija bo poslana kongresu socialistične stranke, ki se bo pričel 15. julija.

Protidemokratska in protidelavska politika desnih socialistov Bluma, Ramadiera, Mocha in drugih je povzročila v zadnjem času padanje socialistične stranke. Velikansko število članov je zapustilo stranko, veliko število federacij pa je prenehalo obstajati ali pa je pred ukinitvijo. Po podatkih, ki jih je objavilo vodstvo stranke, je od začetka 1947 do konca 1948 izstopilo iz socialistične stranke nad 100.000 članov, kar je približno tretjina skupnega števila članov. Iz federacije departmaja Pas de Calais, ki ga vodi generalni sekretar socialistične stranke Guy Moles, je izstopilo do konca 1. 1948 6000 članov, kar je nekaj manj kot tretjina skupnega števila članov.

Skupina članov federacije departmaja Ardenne je ob izstopu iz stranke objavila v listu »France Nouvelle« izjavo, v kateri ostro obsoja politiko vodstva stranke, ki izdaja delavski razred in spreminja stranko v steber kapitalističnega družbenega reda. »Po-

vija je čista kot kristal — gradi in ustvarja blaginjo za slehernega poštenega državljana in za vse svoje narode.«

Velik uspeh jugoslovanske razstave na kanadskem mednarodnem sejmu

Toronto, 12. julija. (Tanjug.) Jugoslovanski paviljon na letošnjem kanadskem mednarodnem industrijskem velesejmu v Torontu je vzbudil živahno zanimanje med občinstvom, zlasti med jugoslovanskimi izseljenci. Na velesejmu so sodelovala podjetja »Jugometal«, »Jugodrv«, »Centropromet«, »Jugolek« in »Jugofolklor«, ki so razstavila rude in kovine, izdelke živilske industrije in usnjarske industrije, zdravilna zelišča, lesne izdelke, narodna ročna dela in drugo blago. Vsi obiskovalci so izrazili priznanje našemu blagu in njegovim kakovostim. Razstavni prostor »Jugofolklor« je bil najlepši in najzanimivejši na vsem velesejmu. Naša ročna dela so vzbudila občudovanje vseh obiskovalcev, ki so se zlasti zanimali za čipke, makedonske preproge in druge predmete.

Razstava je napravila zlasti globok vtis na jugoslovanske izseljence, ki so venomer prihajali v paviljon ter si dolgo časa ogledovali razstavljene predmete. Rekli so, da naš paviljon dokazuje, da gradimo socializem v Jugoslaviji. — Eden izmed izseljencev je izjavil, da tokrat Jugoslavija prvič razstavlja v Kanadi. Dejal je, da le vse, kar je tu razstavljeno, ustvarilo naše ljudstvo in pripada našemu ljudstvu. Danes vidim, da lahko ne le razstavljamo skupno z drugimi državami, marveč smo tudi med prvimi. Izseljenci so poudarili, da so ponosni, da je njihova domovina dosegla s to razstavo takšen uspeh.

Volivni poraz degaulistov

Cahors, 12. jul. AFP poroča, da je izgubilo na občinskih volitvah v Cahorsu (departma Loire) De Gaulleovo gibanje štiri mandate. Komunisti so dobili en mandat več kot na prejšnjih volitvah. Od 8542 vpisanih je glasovalo 5449 volivcev. Komunisti so dobili 7 mandatov, radikalni 7, narodno-republikansko gibanje 6, socialisti 4, degolisti pa 5.

Z VSEGA SVETA

HAAG. — Tasa poroča, da je nizozemski zunanji minister Stikker priznal v svoji izjavi, da vlada še vedno drži v tajnosti obveznosti, ki jih je prevzela s podpisom atlantskega pakta. Stikker je pristavil, da bo Nizozemska dobila precejšnje množice orožja in drugega vojaškega gradiva iz ZDA. Po podatkih v beaskem tisku mora Nizozemska izdati letno dva milijardi dolarjev za vojaške pripravke, da bi tako izpolnila obveznosti, ki jih je prevzela z atlantskim paktom. Nizozemska vlada je sklenila spremljati vojno pristanišče Den Helder v veliki vojaško pomorsko oporišče. BERLIN. — Radio Leipzig poroča, da je predsedstvo KP Zapadne Nemčije poslalo britanski vojaški upravi pokrajine Severno Poranije — Westfalija pismo, v katerem prototista zaradi zaplombe 18.000 izvodov volivne brošure Komunistične partije. V pismu poudarja, da hočejo britanska oblastva s

V goriški oblasti so letos predvidene mnoge nove gradnje

Zasedanje oblastnega ljudskega odbora goriške oblasti

Postojna 12. julija. — V Postojni je bila danes druga seja prvega rednega zasedanja oblastnega ljudskega odbora goriške oblasti. Zasedanje je otvoril delovni predsednik tovariš Petrinja Danilo. Poverjenik za finance tov. Jurca je nato predložil proračun administrativnih in investicijskih izdatkov za II. polletje, ki znašajo skupaj 53.235.000 din. Nato je obrazložil proračun in dejal, da odpade samo na investicije v korist družbenega standarda 28.094.000 din ali 52,7%.

V proračunu je predvidena gradnja raznih upravnih poslopij in proizvodništev v Postojni in upravnih ter stanovanjskih blokov v Gorici, kjer bo bodoči sedež OBLO. Gradile se bodo tudi naslednje šole in ustanove: kmetijske šole v Vipolzah, Lozah, šola v Vrhlpolju, sanitarno epidemiološka postaja v Ajdovščini, bolnica v Idriji in baza za zaposlene delavce v Podbrdu. Te ustanove so bile prevzete od resornih ministrstev s potrebnimi krediti. V proračunu je predvideno tudi 2.052.300 din za razne tečaje.

Tov. Jurca je nato s statističnim pregledom pokazal uspehe obenem pa tudi neuspehe v preteklem polletju glede na pobiranje davka, pri znižanju polne lastne cene in pri akumulacijah lokalnih podjetij. Plan ni bil dosežen pri dohodkih uradov in ustanov. Ko je nakazal vzroke, da ni bil dosežen plan, je nakazal stanje kreditnega plana, za obratna sredstva. Z ozirom na izkoriščanje kredita je stanje v posrednih okrajih naslednje: Gorica 91%, Idrija 93%, Bistrica 86%, Postojna 69%, Sežana 90% in Tolmin 92%. Zdravniški sektor pa je črpal kredite takole: Gorica 69%, Idrija 83%, Bistrica 92%, Postojna 92%, Sežana 76% in Tolmin 75%.

Potem, ko so odborniki sprejeli proračun, je bila diskusija, na kateri so predvsem razpravljali o rekonstrukciji kmetijstva na Primorskem. Govorili so o ustanavljanju novih KOZ, predvsem živinorejskih in ovčerejskih, ki so še posebno primerne za te kraje, o delovni sili, ki je odvečna v oblasti itd. Tov. Danilo Petrinja je govoril o proračunu in dejal, da predvidevajo poleg dosedanjih investicijskih del v Goriški oblasti še v teku tega leta nove investicije za kapitalno gradnjo, industrijo in komunalne naprave, ki bodo služile dvigu življenjskega standarda ljudstva. Predvidene so nove

zveze in republiške investicije za II. polletje poleg dosedanjih 221 milijonov 870.000 din. Iz tega bodo gradili Novo Gorico, in sicer: dogradili bodo štiri stanovanjske bloke, nove stanovanjske bloke za 359 ljudi, upravno poslopje oblastnega ljudskega odbora, mestno restavracijo, obkrožno cesto, kanalizacijo vodovoda, predor v St. Petru, za popravilo cest je odobrenih 32.600.604 din, od tega za zvezno cesto Postojna—Planina, republiško cesto Postojna—Rupa, cesto Reka—Trst, cesto Ajdovščina—Gorica, Razdrto—Ajdovščina in okrajno cesto Miren—Opatje selo. Za razne lokalne gradnje in komunalne naprave cest, elektrifikacijo itd. je predvideno po planu, ki so ga dostavili okrajni ljudski odbori, 35.000.000 din. Poleg teh gradenj so vodovod za Brda že začeli graditi. Izvršni odbor pa pripravljata načrte še za druge kapitalne gradnje, in sicer: razširitev gradnje Nove Gorice, predor in cesto v Brda, elektrarno v Kobarižu in 2. jeza pri Kobarižu na reki Soči, regulacijo Vipave in Vrtojbe, most na Bukovici, združitve livarne in tovarne orodja v Batujah, razširitev tovarne za fino mehaniko v Solkanu, tovarno cementnih izdelkov pri Anohovem, industrijsko apnenico v Rihenbergu, razširitev čevljarne in tovarne usnja v Mirnu, gradnjo tovarne konzerv pri Novi Gorici, gradnjo tiskarne in kartonaže v Novi Gorici, gradnjo pekarne v Idriji, gradnjo opekarne v Ilirski Bistrici, gradnjo mlekarne v Cerknem, sušilnice, lesnega kombinata, tovarne testenin, gradnjo industrijske apnenice na lignit, zgraditev kalorične električne centrale v Ilirski Bistrici, zgraditev apnenice v Prestranku, delavnico za izdelavo vozov na Rakeku, gradnjo velikega kombinata marmorja v Sežani, opekarno v Klancu, industrijsko apnenico v Podgorju, mlekarno v Sežani in v Bovcu, kemično tovarno v Tolminu itd.

Vse to bodo začeli proti koncu tega leta že graditi. Za izvedbo vseh teh gradenj je treba tudi mnogo delavcev, zato je nujno potrebna nova delovna sila, posebno za industrijo in visoke gradnje. Za lokalne gradnje pa bodo organizirali frontne in mladinske delovne brigade.

Po končani diskusiji so nato izvolili komisije oblastnega odbora in sprejeli odločbe o ustanovitvi oblastnih podjetij.

Svečan pogreb Georgija Dimitrova

Sofija, 12. julija. (Tanjug.) V nedeljo 10. julija so v Sofiji svečano prenesli truplo predsednika bolgarske vlade in generalnega sekretarja KP Bolgarije Georgija Dimitrova iz velikega Narodnega sobranja v novo zgrajeni začasni mavzolej na trgu »Devetega septembra«. Nad 350.000 ljudi iz Sofije in drugih bolgarskih mest je v treh dnevih in treh nočeh defiliralo mimo trupla pokojnega Georgija Dimitrova.

Posmrtno ostanke Georgija Dimitrova so svečano prenesli v mavzolej v prisotnosti članov Politbiroja KP Bolgarije, tem nezakonitim ukrepom ovirati predvoljno dejavnost zakonite demokratične stranke in zahteva naj se ta zaplemba preloži. V omenjeni brošuri, ki ima naslov »Pet milijard zasebnih stroškov«, so navedeni podatki o neozarjemo velikih davcih, ki jih mora plačevati nemško ljudstvo na račun zasebnih stroškov.

vlade, predstavnikov drugih komunističnih partij, članov diplomatskega zbora, predstavnikov državnih ustanov, množičnih organizacij in velikega števila ljudi. Ob tej priliki je bil velik miting.

Da bi ohranila trajen spomin na Georgija Dimitrova, je bolgarska vlada sklenila, da se na mestu sedanega začasnega mavzoleja zgradi stalni mavzolej, kjer bo shranjeno truplo zaslužnega pokojnika. Vlada je tudi sklenila postaviti v Sofiji velik spomenik Georgiju Dimitrovu in uvesti »red Dimitrova« kot najvišje odlikovanje LR Bolgarije. Hiša, v kateri je živel Dimitrov, bo spreminjena v muzej. Rudarsko mesto Pernik, Trebišofski rajon in otroško mesto, ki se gradi v okolici Sofije, bodo dobili ime Dimitrova. Prav tako je bilo sklenjeno, da se izda vsa zbrana dela Georgija Dimitrova v posebni knjigi.

JULIJSKA VSTAJA V RIJEŠKEM OKRAJU

Črnogorsko ljudstvo danes osmič praznuje obletnico vstaje proti fašističnemu okupatorju, praznuje važen mejnik v svoji zgodovini, ko se je pridružilo bratskim jugoslovanskim narodom v borbi za svobodo. Narodi Jugoslavije se danes spominjajo dogodka, ko je črnogorsko ljudstvo na poziv Komunistične partije Jugoslavije goloroko izrgalo iz rok zasužnjevalcev skoraj vse ozemlje svoje ožje domovine in razorožilo čez pet tisoč Italijanov.

13. julija 1941 ob 4 zjutraj, so potili prvi partizanski strelji in v silovitih bojih so moške, žene, starci in otroci pognali okupatorja in njegove pomagače iz Virpazarja in Čeva, osvobodili v nekaj dneh Danilovgrad, Kolašin, Grahovo, Ulcinj, razbili nedaleč Rijeke motorizirano italijansko kolono in zanesli odpor tudi proti Sandžaku, Bosni in Hercegovini. Sovražnik se je obdržal le v Podgorici, Cetinju in v Kotoru, kjer ga slabo oborožena gverilska vojska ni mogla pregnati iz dobro utrjenih postojank. Objavljamo spomine Janka Lopičiča na dneve vstaje v Črni gori.

Ze v juniju 1941 so se formirali majhni, strogo ilegalni gverilski odredi, ki jih je vodila vojna komisija. Bajo Sekulić je bil na terenu našega okraja in je v glavnem vodil komisijo. Orožje in municijo smo bili spravili na varno že v aprilu in juniju skrbovali. Pripravljali smo se na velike dogodke. V riješkem okraju smo imeli 9 takšnih gverilskih odredov, ki so jim načelovali na konferenci borcev-gverilcev izvoljeni komandirji in komisarji. V soboto, 12. julija, ob 6 zjutraj smo imeli za hribov Konstantinom na kraju Lemezina zadnjo konferenco komandirjev in komisarjev, ki se je je udeležil tudi tovariš Bajo. Potem ko smo določili, da se bo začela vstaja prihodnji dan, smo sestavili načrt borbe in porazdelili orožje. Na tem sestanku so dobili odgovorni voditelji svoje naloge, ki naj bi jih prihodnji dan izpolnili. Bajo je določil, naj se operacija začne točno ob 2 popoldne, rekoč: »To je ura vstaje tudi v drugih krajih, in nihče ne sme prej začeti borbe, da bomo sovražnika enako presenetili. Na tem sestanku, ki je trajal pičli dve uri, so dobili tovariši velike naloge. Tovariši

so se razšli veselejši kakor kdaj koli in pohiteli so vsak k svojemu poslu, da bi opravili še zadnje priprave, porazdelili orožje, razporedili borbe in zastavili slehernemu konkretno nalogo. Tedaj smo že razdelili naše skladišče, v katerem je bilo 74 pušk, 3 puškmitraljezi, 1 mitraljez in nekaj bomb, tako da smo za posamezne zasede določili samo po nekaj pušk, ker naj bi glavnino sil in orožja uporabljali za napad na mesteca Rijeke. Municije smo imeli dovolj, ker smo je bili v aprilskih dneh s pomočjo jugoslovanskega aktivnega oficirja Strugarja pripeljali v Cetinja na Cekljin več sto zabojev. Vsak je bil zadovoljen s tistim, kar je imel in kar je dobil, ker je trdno veroval, da bo že drugi dan zvečer imel dvakrat toliko.

V noči med 12. in 13. julijem je sijala luna. Tiste noči, ki je delila dve dobi, dva svetova, noči, ki ji je sledil največji dan v zgodovini črnogorskega naroda, so pripravljali ljudje veliko vstajo, svesti si njenih težav in žrtev, pa tudi njenega pomena. Malokdo izmed nas borcev je spal v tisti zgodovinski noči, po kateri naj bi napočil dan, zasijala svoboda, po

kateri naj bi obračunali z zasužnjevalci. Nedelja, 13. julija, je bila sončna in vroča, pripekalo je ilinsko sonce — bil je Pavlov dan — ko so hodili ljudje vsako leto na Lovčev, na Veljo goru in Gornje Ulice »na božjo pot«. Tistega lepega jutra se je napotil neki italijanski major z dvema oficirjema in s desetimi vojaki iz Rijeke čez Sindjor proti Pavlovi strani v smeri Meteriza. Preden so hoteli pod Koščeli počivati, jih je opazilo pet meteriških gverilcev. Naši borci so se vprašali, ali naj jih napadejo ali ne, boječ se, da ne bi kršili določenega reda in časa, na drugi strani pa so se bali sramote, da bi jim dovolili priti v njihovo vas neovirani in poceni, ne da bi prišlo do obračuna z njimi. Ko je major s četico z daljnogledom ogledoval Skadrecko jezero, gledal na zemljevid in pojasnjeval spremeljevalcem menda lepote krajev, ki so jih bili prišli zaslužiti, ga je 200 m za njim opazovalo pet borcev-maščevajcev v neopodobi, ali naj ga ubijejo ali ne. Junak Vaso Bogdanov je tiho prekinil neodločnost. »Moramo jih pobiti, čeprav je ura šele devet.« In prvi krogli sta prebili srca fašističnega majorja in kapitana, ostali pa so dvignili roke in se vdali. Ujetnike smo odgnali v vas in jih zastražili.

Bližala se je druga ura — dogovorjeni čas. Odredi so bili prispeli na zbirališča in pripravljani junaki so čakali na trenutek napada. Šest odredov naj bi bilo napadlo in zavzele Rijeke. Sleherni se je najskrbneje pripravil in čakal na trenutek splošnega juriša. Voditelji so pogledali na uro in opazovali kazalec, kako se je bližal številki 2 — ko naj bi se kot znak za napad pojavila svetlobna raketa. In naposled je ura odbila dve. Pojavila se je raketa in začel se je splošni juriš na mesto — na sovražnika. Pokale so puške, regljal je mitraljez s Jovanovega brega, na karabinjersko postajo, slišati je bilo krike, začela se je srdita bitka in splošni juriš na Italijane. Zbegani sovražnik,

presenečen in obkoljen, se je upiral, toda kmalu po brezuspešni obrambi se je skušal rešiti z begom. Kakih 20 motociklistov se je pognalo proti Cetinju. Toda na cesti med Očevićem in Koščeli so bili vsi pobiti in ujeti. Oficirji so se vdali, osramotili so duceja in cesarja, se dobričali ter hvallili Stalina in Rusijo.

Kadila se je mečista kri padlih fašističnih zasužnjevalcev. Ob treh je velika množica ljudstva na čelu z borec-partizani, zmagovalci, praznovala zmago osvoboditve Rijeke. Privrkat po dolgih letih, ko jo je bil Marko Mošanović leta 1919 razvil in nosil skozi Rijeke, je zavrhala rdeča zastava. Ljudstvo je med operacijo spremljalo svoje sinove in brate borce, šlo je za njimi, mnogi ljudje pa so oboroženi samo s kosami, vilami in palicami sodelovali v napadu na mesto. Vse ljudstvo je bilo navedušeno, da je rešeno fašistične posasti, vsi so bili željni svobode. Mesto se je okrasilo, razlegale so se pesmi, ljudje so plesali, veselju ni bilo konca ne kraja. Radovedno smo pričakovali poročil z drugih bojišč. Slišati je bilo boj v Zabrcu in v smeri Brajčev, kjer je z ostalimi odredi operiral tudi Gornjeljubinski odred. Kmalu je prišla vesela vest, da so Crmničani osvobodili Virpazar, in že je kurir prinesel poročilo, da je Gornječeklinski odred na položaju pri Cetinju na kraju Zanočetni breg likvidiral sovražni kamion z oficirji in vojaki. Na isti odred je nalletela tudi patrolja na poti proti Cetinju, v kateri je bil neki ovrovec, ki je skušal pobeigniti. Prišla je tudi vest iz Prvaša, da se je na robu vasi točno ob dveh začela borba z več italijanskimi kamioni vojske, ki se jim je bilo posrečilo prispeti v vas, ker so bile sile v tej zasedi zelo šibke (en puškmitraljez in tri puške). Tu je imel sovražnik v prvem spopadu tri ranjene in več padlih. Samo iz zasede na Blatu, ki je bila v smeri Prevlake, so poročali, da se sovražnik ni pojavil. Po teh, v splošnem ugod-

nih vesteh, se je glavnina naših sil po osvoboditvi Rijeke napotila proti Prvači in Carevem lazju, kjer se je na večer vnela srdita bitka na življenje in smrt z zelo močnim sovražnikom. Nekaj ojačenj smo poslali tudi proti Cetinju, kjer so nam pomagali borci iz Stitarja. Pozno v noč je bila glavna borba v Rvaših in Carevem lazju ponehala, čeprav je bil sovražnik zasedel pol vasi in se utrdil. Med splošnim veseljem smo se v tisti prvi svobodni noči tudi resno pripravljali na nove borbe, še huje in srditeje, na nove zmage. Drugi dan je minil v glavnem mirno, razen v Rvaših, kjer se je bil sovražnik navsezgodaj okrepil z novimi silami in kjer so se obetale najsrditejše bitke. Na operativnih sektorjih so bile sile in voditelji na novo porazdeljeni. Po Brku (Radoju Dakiču) smo poslali obširno poročilo o bitkah in zmagah 13. julija — o prvih uspehih vstaje. Ves dan ni bilo v Rvaših srditejšega spopada, niti ni sovražnik prodral naprej, marveč je iz Podgorice (Titograd) kar naprej koncentriral motorizirane in druge sile. Mi smo ga napadali, nismo ga pa mogli pregnati, čeprav smo mu zadali občutne izgube. Naslednje noči (med 14. in 15.), okrog polnoči je sovražnik iz Rvaš z zelo močnimi motoriziranimi in pehotnimi silami prodrl in se z znatnim delom svojih sil približal Rijeke. Motorizirani sovražni bataljon je prodral navsezgodaj proti Cetinju in na Koščelih smo ga zadržali. Bitka je trajala celih 8 ur in končno je bil sovražnik do kraja razbit. Istega jutra, 15. julija, smo pod Pavlovo stranjo učili 7 kamionov italijanskih vojakov in oficirjev. V Carevem lazju, na kraju Velji Draž, smo uničili sovražno posadko, ki je štela 30 mož. V Rvaših so se juriši kar vrstili, bitke so bile čedalje srditejše.

Te prve zmage, ti veliki uspehi vstaje, so bili veliki in slavni začetek naše največjastneje epopeje osvobodilne vojne našega junaškega črnogorskega ljudstva.

FIZKULTURA

Poostrimo borbo proti negativnim pojavom v nogometni organizaciji

Plenuma nogometne zveze Slovenije v Ljubljani se je udeležilo okrog 100 delegatov iz vseh krajev Slovenije. Pozdravili jih je predsednik NZS tov. Lepin in potem podal izjavo o dosežanih delih, napakah in pomankljivostih organizacije...

delu na tem, da očisti svoje vodstvo in svoje moštvo, tako da dostopajo predstavljeni slovenski nogomet v državi, je dejal tovariš predsednik. Nato je tovariš minister govoril o vprašanju kaznovanja. Omenil je, nedostotnost NZS pri izvajanju kazni, ki jih je leta večkrat brisala (tako na primer ljubljanskemu Zelezničarju in njegovim igralcem...

Pred pričetkom tekmovanja v I. plavalni ligi

Ljubljana, 10. julija. Z ozirom na to, da se prične plavalna liga 15. julija s tekmo »Primorje« : »Enotnost« na Sušaku, se plavalci »Enotnosti« pripravljajo za svoje nastope. Vsaš petek imajo interno tekmo, na katerih je bilo doseženih že precej dobrih rezultatov...

OBVESTILA

Delitev potrošniških nakaznic za tekstil in obutev za drugo tromesečje (Julij, avgust in september 1949) Narodna banka FLRJ podružnica Ljubljana-mesto 601 bo razdeljevala potrošniške nakaznice za podjetja, trade in ustanove RLOja IV Rakovnik-Viš danes dne 13. t. m. in rajona III Moste.

POZIVI Vse kakršne koli še neporavnane terjatve ali zahtevi do Razstavne lokalne industrije in obrti LRS naj se prijavijo v pislo nakaznice do 31. julija t. l. Po tem roku pri javljenih računov glavnih odbor ne bo priznal. Ljubljana, 11. julija 1949. Glavni odbor razstavne lokalne industrije in obrti LRS

SOLSTVO NATECAJ ZA SPREJEM UČENCEV

Industrijsko-kovinarska šola tovarne avtomobilov v Mariboru sprejme za novo šolsko leto učence za sledeče stroke: strugar, strojno-ključavničarski, avto-klepar, strojno-ključavničarski, avto-klepar, strojno-ključavničarski, avto-klepar, strojno-ključavničarski...

MINISTRVO ZA TRGOVINO IN PREKRBO LRS

PLANSKA EVIDENCA V TRGOVINI

Zaradi nekaterih nejasnosti glede dostavljanja poročil za plansko evidenco v trgovini, obveščamo vse obdavčene in okrajne ljudske odbore ter vse trgovsko mrežo na drobno o naslednjem: 1. Redna mesečna in tromesečna poročila za plansko evidenco v trgovini je dolžna dostavljati svojemu okrajnemu (mestnemu, rajonskemu) ljudskemu odboru vsa trgovska mreža na drobno ne glede na sektor in značaj, torej tudi vse preskrbovalnice (industrijski, rudarski, železniški, žozni in podobni magazini) - o demor bodo eventualno obveščeni tudi po svoji liniji.

FLRJ je v kegljanju druga v Evropi

Dunaj, 12. julija. Zadnji den evropskega prvenstva v kegljanju na Dunaju so tekmovali za možtevno razvrstitev. Vsaka ekipa je imela 6 tekmovalcev. Zmagala je madžarska ekipa, ki je podrla (s 100 mači) 2483 kegljev, druga je bila Jugoslavija z 2456 keglji, tretja Avstrija z 2454 keglji itd.

Hajduki plavalci odpotovali v Francijo

V nedeljo so odpotovali iz Zagreba plavalci in vaterpolisti splitskega »Hajduka« v Francijo. Prvo srečanje bo imel »Hajduk« 13. in 14. julija v Monte Caru, kjer se bo sestel z reprezentanco Monaka. Na povratku bo imel še tekmo v Medanu. V ekipi »Hajduka« so tilko plavalci: Puhar, Kljaković, Huce, Gazari, Stipetič I., Stipetič II., Bojo; vaterpolisti pa: Kovačič, Gionellii, Bakasun, Radič, Barinović in Bonacič.

SAM Velemojster Najdorf v Jugoslaviji

Po uspešno končanih dvobojih obeh naših državnih prvakov vелеmojstra Vasje Pirca proti bivšemu svetovnemu prvaku Dr. Euweju (5:5) in internacionalnega mojstra Svetozara Gligorića proti vелеmojstru Stahlbergu (6 in pol : 3 in pol) za Gligorića prireditelj Saškova zveza Jugoslavije tudi za habsburško večkratnega državnega prvaka Dr. Petra Trifunovića pobeden dvojni. Dr. Trifunovića je igral 12 partij z kandidatom za svetovno prvenstvo vелеmojstrom Miguelom Najdorfom.

Kratke vesti

Zensko prvenstvo Belgije je osvojila 22-letna Busera, ki je vseh šest partij dobila. Sledi je lanska prvakinja Spornace s 5 točkami, Bolek, Djupera 3, De Koster 2, Van Lemput in Kozens 1 točko. Zmagovalec turnirja za prvenstvo Argentine 1949 mojster Hektor Roseto je igral dvojni z lanskoletnim prvakom Julijem Bolbočanom. Igrala sta 8 partij in rezultat je bil neodločen 4:4. Ker sta tudi dve dodatni partije ostali neodločeni.

Davisov pokal FRANCIJA : MADŽARSKA 3:2

Budimpešta. - V zadnji igri srečanja za Davisov pokal med Francijo in Madžarsko je Asboth premagal Abdeselama (Francija) s 6:2, 7:5, 9:7, Bernard je premagal Adama s 6:2, 7:5, 9:7, tako da je končni izid srečanja 3:2 v korist Francije. Finalno srečanje evropske cone Davisovega pokala med Francijo in Italijo bo v Parizu od 23. do 25. julija.

NEW JERSEY. - Franki Parker je zmagal v finalni igri na teniškem turnirju v New Jerseyu Billy Talbertha s 6:4, 6:4, 6:9. V igri parov je dobil prvo mesto par Talberth-Mulloy, ki je premagal par Parker-Gonzales s 4:6, 6:0, 4:6, 6:3, 6:2.

Domače vesti

CRNOMELJ. - V nedeljo je bila v Crnomlju odigrana prijateljska nogometna tekma med SD »Zumberkom« iz Zumberka in »Rudarijom« iz Crnomlja. Tekma se je končala neodločno 3:3. Pri gostih se je odlikoval srednji krilce, pri domačih pa Selšč, Kolber in Weiss. CETINJE. - Včeraj se je začelo na Cetinju prvo povojno tekmovanje za republiko teniško prvenstvo, v katerem sodelujejo ekipe fizikturnih društev »Lovčev« s Cetinja, »Bokelj« iz Kovora in »Iks« iz Berana. Vsako ekipo zastopajo po štiri teniški igralci, odigrani pa bodo po štiri singli in eno dvojni partiji.

Kolesarski klub »Prekmurje« v Beltinoh.

pridei 17. julija ob 14. uri v Bakovcih - kriterijske ulične dirke. Nastopali bodo: turisti, članice, mladinci, mladinke in pionirji. Isti dan bo tudi tekma koscev.

MARIBOR. - V petek je bil v Mariboru ustanovljen Smučarski klub »Polet«, ki bo zbral vse smučarje Maribora v skupen smučarski kolektiv. V odboru, kateremu predseduje Senica Drago kot predsednik, so vsi znanhi fizikturnih delavcev, kakor Orel Franjo, Ševčič Ivan, Čop Franci, Čop Krista, Weiss Herman, ki bodo s svojo delavnostjo dvignili smučarski šport ob naši severni meji še na višjo kvalitativno raven.

PULJ. - Po tridnevni borbi so se končala polfinalna tekmovanja za državno prvenstvo v boksu. Prvaki so postali - mušja kategorija: Redi (JA); bantam kategorija: Andrejevič (JA); peresna kategorija: Čiž (Hrvatska); lahka kategorija: Hladni (JA); welter kategorija: Milojevič (JA); srednja kategorija: Čengrič (BIH); polteška kategorija: Solič (JA); teška kategorija: Hladni (JA).

Zagreb. - V plavalnem bazenu »Naprijed« v Zagrebu je bilo v okviru proslave Dneva pionirjev plavalno tekmovanje, ki so se ga med drugimi udeležili tudi Stipetič, Kvcin, Korpes in Laszlo. Dobra rezultat je dosegel Stipetič v plavanju na 100 m prosto s časom 1:01,9 minut.

V sredo je bila na Igrišču Ljubne Šerercija tekma za prvenstvo v odbojki Slovenske lige (spolnolanski del tekmovanja) med Borcem in Zelezničarjem iz Ljubljane pred skoraj 300 gledalci. Po tehnično dobri in borbeni igri je Zelezničarju uspelo premagati favorita prvenstva z rezultatom 3:2. Ostri igri Borca na mreži je ekipa Zelezničarja odgovarjala s požirvalnostjo in dobro uigranostjo in reševala še skoraj izgnane žoge, za kar je žela odobravanje gledalcev.

V predtekmi je državni prvak ženskih ekip Enotnost porazila Zelezničarja 3:0.

GLEDALISCE OPERA

Sreda, 13. ob 20.30: Musorgski: »Boris Godunov« - Govoslovanje Julija Štetita. Predstava na Pogacarjevem trgu, Ljvov. Sobota, 16. ob 20.30: Puccini: »Tosca«. Predstava na Pogacarjevem trgu, Ljvov. Za predstave na Letnem gledališču na Pogacarjevem trgu je možno rezerviranje in nakup vstopnic za skupinski obisk predstav. Za današnja uprizoritev »Boris Godunov« se lahko dvignete vstopnice za skupine iz dopolnje v Upravi SNG, Gradisce 4-I, po polno na bodo vstopnice v prodaji pri dnevnih blagajni Operi od 14. do 18. ure in ego utor pred pričetkom predstav na Pogacarjevem trgu. Na sobotno in nedeljsko uprizoritev »Tosca« na Pogacarjevem trgu opozarjamo tudi izvenljudbanske sindikatske podružnice, ki lahko pisмено ali telefonično (45-26) naročijo vstopnice.

OGLASI

SKRINJO originaln renesančno, zakonsko spalnico, maronkat kip, primerja za popkariše, starinsko komodo, vedrino in sekretar ter klavir proda »Umetnina«, Ljubljana, Vegova 10. SLIKE, KIPE, preproge, servis za črno kavo, sesalce za prah, čistilce za parkete kupi »Umetnina«, Vegova 10, Ljubljana.

KINO

LJUBLJANA UNION: avstrijski film »Dunajski melodije«, tednik. MOSKVA: ameriški film »Taranov zaklad« (tednik). SLOGA: jugoslov. film »Sofka«, tednik. - Predstava ob 19.30 in 20.30. TIVOLI: angleški film »Karneval«, tednik. - Predstava ob 20.30. TRIGLAV: sovj. film »Obveščevalci«, tednik. - Predstava ob 20. Siska: sovj. film »Prva plesalka«, tednik. - Predstava ob 20. MARIBOR PARTIZAN: angleški film »Nisava Nibelg«, brez tednika. - Predstava ob 19.30 in 20.30. CELJE METROPOL: zapros do 31. t. m. DOM: sovjetski film »Zvijezde v Oltadeli«, tednik. KAMNIK: sovjetski film »Povest o pravem sloveku«, tednik. KRANJ STORŽI: angleški film »Hamlet«, (brez tednika). PTUJ: sovj. film »Popelka«, tednik.

VESTI IZ MARIBORA

DELITVE MESA Potrošniški mesta Maribora lahko nabavijo na odrezek meso julij-kasor sleh: do četrtka 14. t. m. zaključno na naslednje odrezke: R-1a meso II - julij odrezek 750 - 750 gr mesa R-1b meso II - julij odrezek 600 - 600 gr mesa R-2a meso II - julij odrezek 300 - 300 gr mesa R-2b meso II - julij odrezek 300 - 300 gr mesa R-2c meso II - julij odrezek 300 - 300 gr mesa R-2d meso II - julij odrezek 450 - 450 gr mesa R-1 meso II - julij odrezek 300 - 300 gr mesa R-2 meso II - julij odrezek 250 - 250 gr mesa R-3 meso II - julij odrezek 200 - 200 gr mesa G meso II - julij odrezek 150 - 160 gr drobovine D-1 meso II - julij odrezek 50 - 60 gr mesa D-2 meso II - julij odrezek 100 - 100 gr mesa D-3 meso II - julij odrezek 100 - 120 gr drobovine Rž naj delijo na živilske nakaznice na odrezke za pšenični zdrob in sloor: D-1 po 350 gr, D-2 po 300 gr in D-3 po 300 gr rž na odrezke republiške dopolnilne preskrbe št. 3. - Poverništvo za trgovino in preskrbo Maribor-okolica. Preskrba Maribor-okolica. Razpisujemo delitev prve polovice otonne moke za julij. Trgovskim obratom naročamo, naj režejo odrezke za kruh za 15 dni. Enotno moko naj izdajo za 15 dni, dočim naj za koruzne izdelke izdajo dobropise. Hkrati naj vodijo za dobropise polmenske sezname in količino. Rž naj delijo na živilske nakaznice na odrezke za pšenični zdrob in sloor: D-1 po 350 gr, D-2 po 300 gr in D-3 po 300 gr rž na odrezke republiške dopolnilne preskrbe št. 3. - Poverništvo za trgovino in preskrbo Maribor-okolica. Dežurne lekarnice: Sreda 13. 7.: III. mestna lekarna, Trg Rdeče armade 3.

KONCERTI

Na Pogacarjevem trgu bo v četrtek zvečer ob 21. uri koncert orkestra Slovenske filharmonije pod vodstvom dirigenta Bogo Leskoveca. Koncert ima naslov Serenada ter se izvajajo dela, ki spadajo v ta okvir. Koncert je v abonmaju poslednji letošnji, na kar opozarjamo abonante. Predprodaja vstopnic v Knjižarni muzikalij. Koncertne abonente opozarjamo, da imajo jutri v četrtek ob 21. uri na Pogacarjevem trgu poslednji letošnji abonma koncert. Vstopnice naj dvignete na podlagi abonmentske vstopnice v Knjižarni muzikalij. 1949

Izvrstni rezultati mladih plavalcev na dvoboju Zagreb : Beograd

Zagreb, 12. julija. Včeraj in danes je bil v Zagrebu plavalni dvojni mladinskih in pionirskih reprezentanc Zagreba in Beograda. Za srečanja je vladalo veliko zanimanje, saj so se že lanske leto našli v Beogradu mnogi plavalni talenti, ki so se v kratkem času razvili v naše najboljšje juniorske plavalce. Lanskoletni pionir Kostič je na primer veliko odkrilje. On je letos v prostem slogu dal nekaj izvrstnih rezultatov (200 metrov v 2:56,0, 400 m v 5:38,2). Včeraj so dosegli naslednje najboljšje rezultate: 100 m: Silović 14:26,0; 100 m pionirji: Sustar 1:22,2; 200 m prsno: Korpes 2:57,2; 100 m prosto: Somogyi 1:52, Gligorićevič 1:09,9; 100 m prsno (mladinci): Paskvan 1:37,2; 100 m hrbtno (mladinci): Kostič 1:33,3; 4 krat 100 mešano: Beograd 5:06,9; 4 krat 50 m mešano: Beograd 2:10,5.

Boksarski dvoboj Jedinstvo (Z.) : Milicnik (Lj.)

V soboto bo v letnem kinu Tivoli ob 20. uri boksarsko srečanje med SD Milicnikom in SD Jedinstvom iz Zagreba. SD Milicnik je moštveni prvak v boksu z leto 1949 v LR Sloveniji, SD Jedinstvo pa je tretjoplasirano moštvo LR Hrvatske. SD Milicnik bo nastopil v naslednji postavi: Kos Leon, Kos Joža, Cobl, Vlivod, Križičnik, Nardin, Azman in Baloh.

Mednarodni šport

LIZBONA. - Na mednarodnem atletskem mitingu so v nedeljo nastopili tukaj tudi ameriški atleti, ki so dosegli nekaj zelo dobrih rezultatov. Tako je na primer Fortune Gordien postavil nov svetovni rekord v metu diska z rezultatom 56,45 m. Stali boljši rezultati so 110 m zapreke: Dixon 14,2; 400 m: Whitfield 48,5; štafeta 4x100 m ZDA 40,5; skok v višino Heinemann 2 m; kroglja Fuchs 17,37 m; skok ob palci Eihard 4,30 m.

PARIZ. - Na prvenstvu Francije v atletiki, ki je bilo včeraj v Parizu so bili dosegli naslednji boljši rezultati: 100 metrov Porthouid 10,7; 400 m zapreke Cros 53,2; 5000 metrov 1. Mimoun 14:40,5; 2. Pujazon 13:43,3; kopje Tissot 53,56 m; troskok Bobin 14,28 m; 400 m Lami 48,9; 800 m Clare 1:53; 110 m zapreke Mario 14,7; 1500 m: Mabeon 3:48,3; met kroglja Labique 14,74 m; met diska Bazenerrie 44,58 m; met skok v daljino Heinrich 7,33 m; Zensko pa so dosegle naslednje rezultate: 80 m zapreke Boisin 12,9; met kroglje Veste 12,38 in met kopja Pinard 37,47.

Osto. Švedski atlet Lenart Strand je na atletskem mitingu v Oslu pretekel 1500 m v izvrstnem času 3:51,4.

OBVESTILO

Državno gospodarsko podjetje »Tekstilindus«, bombarna tkalnica, Kranj, je bilo z odločbo Vlade LRS za veljavnostjo od 1. 1. 1949 spojeno (fuzionirano) s podjetjem »Tiskalnica«, Kranj, ter od 30. 6. 1949 daje samostojno voč ne posluje. Vse premoženje, kakor tudi pravice in obveznosti fuzionirane podjetja prevzame »Tiskalnica«, Kranj. Vsi dobavitelji podjetja »Tekstilindus« se naprošajo, da izvršujejo dobave in vnovično račune, ki se nanašajo na poslovanje po 30. 6. 1949, na naslov in tekoči račun »Tiskalnica«, Kranj. Da bi moglo podjetje »Tekstilindus« pravilno izvršiti zaključne račune iz samostojnega poslovanja (po stanju z dne 30. 6. 1949) se pozivajo vse njegove poslovne stranke, da takoj, najkasneje pa do 15. 8. 1949 likvidirajo na stari naslov in tekoči račun vse obveznosti in terjatve. Ki jih imajo do tega podjetja. Po preteku tega roka bodo vse sporne in neporavnane terjatve predane državnim arbitražam. - »Tekstilindus«, Kranj.

OBJAVA

Vse Okrajne zveze kmetijskih združenj, Zveze potrošniških združenj, kmetijske in potrošniške zadruge v LRS pozivamo, da vrnete v prazno embalažo, ki se je dobile od odn. preko Trgovske poslovavnice RZKZ v Ljubljani do najkasneje 25. julija t. l. ker se ista nahaja v likvidaciji. Po tem roku embalaže ne bomo več sprejemali nazaj, nego bomo vse zaračunali, obenem s penalom za zakasnitev. - Trgovska poslovavnica RZKZ v lkv., Ljubljana, Tyrseva 29.

RADIO

Ljubljana, Maribor in Slov. Primorje DNEVNI SPORED ZA SREDO 13. VII. Poročila: 5.15, 6.20, 12.30, 14.30, 19.30 in ob 22.00 uri. 5.00 Pozdrav delovnim ljudem - 6.00 Jutrani koncert - 12.00 Opoldanski koncert. - Maribor: Lipovšek: Sonetni stavek in L. M. Škerjanc: Štamponja št. II. 12.45 Vedra glasba - 13.00 Igra orkester mariborske radijske postaje p. v. Draga Lorkeca (prenos iz Maribora) - 13.40 Narodne pesmi slovenskih narodov - 14.00 Hrvatska solistična glasba - 14.15 Hrvatska narodna glasba (prenos iz Zagreba) - 15.15 Kulturni pregled - 18.30 Glasbene slike - 18.40 Mali leskica za pionirje - 19.00 Igra Tamburški orkester p. v. Matka Sijakovića - 19.45 Skladbe za male orkestre - 20.00 Politični komentar iz Beograda - 20.15 Igrajo slovenski pianisti - 20.30 Pejo slovenski sindikatski kvintet, vmes igra Mali ansambel Radia Ljubljana s piosč - 21.00 Predavanje - 21.10 Koncert violonista Karla Rupla, pri klavirju M. Lipovšek - 21.30 Plesno glasbo igra Zabavni orkester Radia Ljubljana p. v. Bojana Adamca (prenos v Zagreb) - 22.30 Iz Johanna Brahmsa.

Naročnike PREŠERNOVE KNJIŽNICE

obveščamo, da smo delno spremenili knjižni program za leto 1950 in da izdamo naslednje knjige: 1. KOLEDAR PREŠERNOVE KNJIŽNICE ZA LETO 1950. Obseg 320 str. 2. SPOMINI NA PARTIZANSKA LETA, IV. knjiga. Obseg 250 str. 3. Miško Kranjec: PISARNA. (Kronika). Obseg 620 str. 4. Dimitar Vlahov: MAKEDONIJA. Obseg 280 str. 5. Ilijin-Segal: KAKO JE ČLOVEK POSTAL VELIKAN, I. del. Obseg 240 str.

Namesto Londonovega romana »Zelezna pet« in izbora Cankarjevih povesti, prejmejo torej naročniki izvirno slovensko delo pisatelja Miška Kranjca in opis Makedonije, s katerim otvarjamo serijo knjig, ki bo seznanila naše naročnike z našo domovino. Knjižni program smo s tem izboljšali in povečali, kar bodo gotovo vsi naročniki vzeli z veseljem na znanje. Še je čas, da se uvrstite med naročnike Prešernove knjižnice. Naročniška cena din 65.- je zagotovljena vsakomur, ki plača naročnino najkasneje do 1. avgusta t. l. pri krajevnem poverjeniku ali v najbližji knjižarni. - POHITITE Z NAROČILOM!

Uprava Prešernove knjižnice Slovenski knjižni zavod v Ljubljani

Ureja uredniški odbor. - Odgovorni urednik Dušan Boie. - Naslov uredništva: Kopitarjeva 6. - Uprava: Kopitarjeva 2. - Telefon uredništva in uprave: 52-61 do 52-63. Telefon naročniškega oddelka 50-30. - Telefon oglasnega oddelka 36-83. - Štev. ček računa 6-90601-0.

VREMENSKE POROČILO HIDROMETEOROLOŠKE SLUŽBE

Stanje dne 12. julija: Središče visokega zračnega pritiska nad sev. Nemčijo se naglo pomika proti severovzhodu in je v stadiju razkroja. Vendar je pričakovati za jutri sekundarno jedro visokega pritiska nad Balkanom, kar nam bo ohranilo še nekaj dni ugodno vreme. Vremenska napoved za sredo 13. julija: Deloma senčno s premenljivo oblačnostjo. Zjutraj po kotlinah megla, v popoldanskih urah nagujenje h krajevnim ploham.